Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2021-0809
(mr. E.L.A. van Emden, voorzitter en mr. S. Brugts, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 21 mei 2021
Ingediend door	: De consument
Tegen	: International Card Services B.V., gevestigd te Diemen, verder te noemen ICS
Datum uitspraak	: 10 september 2021
Aard uitspraak	: Niet-bindend advies
Uitkomst	: Klacht niet behandelbaar

Samenvatting

Behandelbaarheid. Procesbelang. Verklaring voor recht. De consument is zelfstandig ondernemer en heeft bij ICS een creditcard voor privégebruik aangevraagd. ICS heeft de aanvraag afgewezen, omdat het inkomen van de consument niet toereikend is. Volgens haar beleid heeft ICS het inkomen van de consument gebaseerd op zijn verzamelinkomen. De consument vordert een verklaring voor recht dat ICS zijn aanvraag voor een creditcard ten onrechte heeft afgewezen. De consument heeft het standpunt ingenomen dat ICS zijn aanvraag onjuist heeft beoordeeld door zijn inkomen vast te stellen aan de hand van zijn verzamelinkomen en niet aan de hand van zijn fiscaal belastbaar inkomen. Omdat de consument geen schadevergoeding van ICS heeft gevorderd en geen creditcard meer van ICS wil, heeft hij geen procesbelang en is dit geschil niet behandelbaar.

1. De procedure

1.1 De commissie beslist volgens haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat hierbij om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument van 27 mei en 21 juni 2021; 3) het verweerschrift van ICS en 4) de repliek van de consument.

1.2 De commissie is van oordeel dat dit geschil zich leent voor verkorte behandeling als bedoeld in artikel 32 van haar reglement. De uitspraak is daardoor niet-bindend. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 Op 15 april 2021 heeft de consument bij ICS een aanvraag voor een creditcard voor privégebruik ingediend. Op het aanvraagformulier heeft de consument verklaard dat hij zelfstandig ondernemer is en dat zijn netto-inkomen € 1.300,- per maand bedraagt. De consument heeft het aanvraagformulier gedateerd en ondertekend.

2.2 Bij het aanvraagformulier heeft de consument een aanslag inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen over 2019 gevoegd. Hierin staat dat zijn verzamelinkomen voor 2019 € 10.527,- bedroeg.

2.3 Op 16 april 2021 heeft ICS de aanvraag van de consument voor een creditcard afgewezen.

2.4 Op 16 april 2021 heeft ICS aan de consument een e-mail gestuurd. Hierin staat:

"(…) Hartelijk dank voor uw aanvraag van een ABN AMRO Credit Card. Helaas kunnen wij uw aanvraag niet goedkeuren.

Minimum inkomen
Voor een ABN AMRO Credit Card dient u een inkomen van minimaal € 1.150,- netto per maand te hebben. Dit kan een inkomen zijn uit:

een vast dienstverband;
een pensioen;
uw zelfstandige onderneming.

Uw inkomen is te laag
Uw inkomen is lager dan € 1.150,-. Daarom kunnen wij uw aanvraag niet goedkeuren. (…)"

2.5 Op 6 mei 2021 heeft ICS aan de consument een e-mail gestuurd. Hierin staat:

"(…) Wanneer u zelfstandig ondernemer bent, dan werken wij inderdaad met een recente aanslag inkomstenbelasting om vast te stellen of wij u een Card mogen verstrekken en welk limiet hier het beste bij past. Aan de hand van de aanslag die u tijdens de aanvraag heeft toegestuurd, hebben wij vastgesteld dat uw inkomen onvoldoende is om een Card te kunnen verstrekken. (…)"

De klacht en vordering van de consument

2.6 De consument vordert een verklaring voor recht dat ICS zijn aanvraag voor een creditcard voor privégebruik ten onrechte heeft afgewezen.

2.7 Volgens de consument heeft ICS zijn aanvraag voor een creditcard ten onrechte afgewezen. Daartoe heeft hij de volgende argumenten aangevoerd:

- De consument is een kleine zelfstandig ondernemer en geen werknemer in loondienst bij een werkgever. ICS heeft een beoordelingsfout gemaakt door zijn inkomen vast te stellen aan de hand van zijn verzamelinkomen over 2019 in de definitieve aanslag inkomstenbelasting.

Daardoor was volgens ICS het gemiddeld besteedbaar inkomen van de consument maandelijks € 877,25 (verzamelinkomen van € 10.527,- gedeeld door twaalf maanden). ICS had voor de beoordeling van zijn aanvraag moeten kijken naar zijn fiscale winst voor de ondernemersaftrek zoals vermeld in de aangifte inkomstenbelasting en niet naar de belastbare winst uit onderneming na ondernemersaftrek op de definitieve aanslag. De fiscale winst van de consument voor de ondernemersaftrek over 2019 was € 19.521,- en zijn inkomstenbelasting over 2019 was € 0,-. Dat resulteert in een gemiddeld besteedbaar inkomen per maand van € 1.626,75 (€ 19.521,- gedeeld door twaalf maanden), en dat is ruim boven de inkomensnorm van € 1.150,- die ICS hanteert.

- ICS heeft de consument als kleine zelfstandig ondernemer gediscrimineerd ten opzichte van aanvragers van een creditcard die in loondienst zijn bij een werkgever. ICS toetst met twee maten.

Het verweer van ICS

2.8 ICS heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Waar gaat deze zaak over?

3.1 Aan de commissie ligt de vraag voor of ICS de aanvraag door de consument van een credit-card voor privégebruik al dan niet ten onrechte heeft afgewezen.

Is de klacht behandelbaar?

3.2 Als meest verstrekkende verweer heeft ICS het standpunt ingenomen dat de klacht van de consument niet behandelbaar is, omdat de consument geen procesbelang heeft. Alvorens de commissie toekomt aan een *inhoudelijke* behandeling van de klacht van de consument, zal zij eerst dit *formele* verweer moeten behandelen.

3.3 De commissie volgt het verweer van ICS dat de consument geen procesbelang heeft en zal dat hierna toelichten.

3.4 De Hoge Raad heeft geoordeeld dat een bezwaar, beroep of (incidenteel) hoger beroep niet-ontvankelijk moet worden verklaard als de indiener van dat rechtsmiddel geen belang daarbij heeft. Daarvan is volgens de Hoge Raad sprake als het aanwenden van het rechtsmiddel hem niet in een betere positie kan brengen.[1]

[1] Zie Hoge Raad 11 april 2014, ECLI:NL:HR:2014:878, rechtsoverweging 3.4.2., en herhaald in Hoge Raad 10 maart 2017, ECLI:NL:HR:2017:392, rechtsoverweging 3.2.

Ook heeft de Hoge Raad geoordeeld dat, indien een verklaring voor recht wordt gevorderd dat aansprakelijkheid bestaat voor schade, de rechter ervan uit dient te gaan dat eiser daarbij belang heeft als de mogelijkheid van schade aannemelijk is. Dat geldt ook als niet tevens een veroordeling tot schadevergoeding wordt gevorderd.[2]

3.5 De consument heeft een verklaring voor recht gevorderd dat ICS zijn aanvraag voor een creditcard ten onrecht heeft afgewezen. De consument heeft geen schadevergoeding van ICS gevorderd. Het is de commissie ook niet gebleken dat de consument schade heeft geleden of dat het indienen van de klacht hem anderszins in een betere positie kan brengen. Onder deze omstandigheden heeft de consument geen belang bij zijn vordering.[3] Daarbij heeft de commissie ermee rekening gehouden dat tussen partijen niet in geschil is dat de consument geen creditcard meer van ICS wil.

3.6 Na het verweer van ICS heeft de consument nog aangevoerd dat hij de onderhavige klachtprocedure heeft voortgezet vanwege het belang van de kleine zzp'ers als groep. Zelfs als deze groep hierbij een belang zou hebben, dan maakt dat nog niet dat de consument hiermee zelf een concreet individueel belang bij deze klachtprocedure heeft. Dat de consument de klachtprocedure uit principe heeft opgestart en voortgezet, maakt dit niet anders.

Wat is de conclusie?

3.7 De conclusie is dat de consument geen procesbelang en heeft en dat de klacht van de consument niet behandelbaar is. De commissie kan en mag niet toekomen aan een inhoudelijke beoordeling van de klacht.

4. De beslissing

De commissie verklaart de klacht niet behandelbaar.

Deze uitspraak is een niet-bindend advies, omdat deze beslissing is genomen in een verkorte procedure. Meer informatie hierover staat in artikel 32 van het reglement, te vinden op de website van Kifid (www.kifid.nl/reglementen-en-statuten). Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

[2] Zie Hoge Raad 27 maart 2015, ECLI:NL:HR:2015:760, rechtsoverweging 4.1.2.
[3] In gelijke zin: Geschillencommissie Kifid nr. 2020-142.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na de verzenddatum van de uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.